

Notat

Til	Finansdepartementet
Fra	Virke kultur og opplevelse og Creo – forbundet for kunst og kultur
Dato	03.06.2020
Tittel	Verdikjeden i kulturnæringen

Overordnet

Kultursektoren lever i stor grad av å samle folk. Regjeringen har gitt tydelig beskjed om at vi i lang tid fremover må holde en meters avstand til hverandre. For kulturnæringen betyr det at normal drift er langt unna og at den nye normalen vil være halv maskin, men fortsatt med fulle kostnader. Et overordnet poeng blir dermed langsiktighet i alle tiltak - sektoren må trygges på at de økonomiske tiltakene vil forlenges så lenge behovet finnes. De må vite at det er lys i tunnelen.

Vi viser til brev til FIN og KUD pr 25.05.2020, der vi ga våre innspill til krisepakke 3 og til videre tiltak for kultursektoren.

Virke og Creo er fremdeles sterkt bekymret for næringskjeden i kulturlivet, selv etter at det kom mange gode tiltak i krisepakke 3. Det er fremdeles kritisk for verdikjedeledene i næringen, som fortsatt de facto er helt eller tilnærmet uten inntekter som følge av Regjeringens nedstengningsvedtak pga. smittevernhensyn.

Kultursektoren ble tidlig og hardt rammet av restriksjonene knyttet til smitteforebygging av Covid-19 og vil høyst sannsynlig være underlagt restriksjoner knyttet opp mot avstand og tetthet i lang tid. For kultursektoren er det krevende at jo lenger man står i dette jo mere økonomisk belastende vil det bli. Det en virksomhet kunne tålt å tape i 2 måneder tåler den kanskje ikke i 6 måneder eller opp mot et år. Dermed er det mange som i disse dager vurderer hvor lenge de kan holde ut og de første konkursene har nå kommet.

Det er sterk gjensidig avhengighet mellom leddene i verdikjedene i kultursektoren. Virke og Creo understreker derfor igjen viktigheten av at ordningen utvides slik at aktører i hele verdikjeden omfattes av ordningen.

Kulturnæringens framtid

Virke og Creo er sterkt bekymret for kulturnæringens framtid. Vi har allerede sett at sentrale bedrifter i næringen har gått konkurs, og flere melder om at de nå snart må vurdere oppbud. Vi er redd for at årets krise vil medføre betydelig kompetanseflukt fra bransjen, og avgjørende erfaring og profesjonalisering i næringen gå tapt. Vi er helt konkret bekymret for om vi kommer til å ha en levedyktig bransje når alle restriksjoner er fjernet.

For store deler av kulturnæringen er det sommermånedene som leverer det overskuddet bedriftene er avhengige av for å holde driften i gang gjennom resten av året. Det er også aktiviteten i sommermånedene som skaffer tilveie de midlene som bookingbyråer, managere og andre i bransjen bruker til å investere i artistutvikling og annen næringsutvikling. En ordning med et lønnstilskudd tilsvarende om lag en tredjedel av en gjennomsnittslønn vil eksempelvis ikke være tilstrekkelig i denne bransjen, da disse bedriftene de facto har null i omsetning og dermed ikke inntekter til å dekke restlønn.

Vi ber derfor Finansdepartementet om å justere sine kompensasjonsordninger slik at denne særlig hardt rammede bransjen overlever denne spesielle krisen. Om ikke Finansdepartementet kommer til at det er hensiktsmessig å tilpasse eksisterende ordninger ber vi om at Finansdepartementet bevilger de nødvendige midlene til Kulturdepartementets arrangørstøtteordning, slik at hele kulturbransjens

verdikjeder blir en del av den ordningen i stedet. Vi mener at dette vil være en både god, riktig og treffsikker måte å sikre en levedyktig kulturnæring når næringen etter hvert får lov og anledning til å starte opp igjen.

- Arrangørskompensasjonen må bli til «Arrangementskompensasjon» og utvides til å kompensere hele næringskjeden ved konserter, scenekunstarrangement og filmvisning ved helt eller delvis avlysning og flytting av arrangementer. Med utgangspunkt i de engasjementskontrakter som er tegnet, må støtten sørge for at tekniske leverandører og artistenes apparat har tilgang på kompensasjon for samtlige planlagte oppdrag som siden mars 2020 er pålagt helt eller delvis avlyst av staten. Alternativt må alle sentrale ledd i verdikjeden gis selvstendig tilgang til å søke.
- Også rettighetshavere som komponister, låtskrivere, tekstforfattere og deres representanter må kunne innkreve vederlag fra avlyste arrangementer som kompenseres der deres rettigheter var tilsiktet utnyttet. TONO har beregnet et tap på 107 millioner for disse rettighetshaverne i denne perioden som følge av statens stenging av konsertvirksomhet og store deler av servicenæringen. Gramo har anslått et tap på 38 millioner. Dette er tap som ikke kan kompenseres gjennom ordningene i NAV fordi de først kan dokumenteres i rettighetshavernes regnskaper til neste år, når de skulle ha blitt utbetalt fra TONO og Gramo. Dersom rettighetshaverne ikke kompenseres gjennom arrangørstøtten må det opprettes en direkte kompensasjonsordning for disse, eksempelvis gjennom fond forvaltet av TONO og Gramo.
- Ordningens varighet må forlenges ved behov og må minimum tilsvare varigheten av pålegg om smittevern hensyn som hindrer ordinær drift..

Kompensasjon for sesongvirksomheter

Mange virksomheter innenfor kultursektoren er sterkt sesongavhengige. Virke og Creo mener det er tydelig at regjeringens forslag til kompensasjon for sesongvirksomheter ikke treffer. For å få kompensasjon som sesongvirksomhet kreves det at virksomheten oppfyller to krav; At virksomheten må vise at 80 prosent av omsetningen var innenfor en periode på maksimalt seks måneder. Og at aktiviteten foregår utendørs.

- Vi mener 80% er for høyt. Denne grensen må ned.
- Det ikke slik at sesong nødvendigvis en sammenhengende periode. Sesong kan like gjerne være todelt, f.eks sommer og jul, eller høst og vårmånedene.
- Når det gjelder kravet om utendørs aktivitet, så mener vi at det er en grunnleggende feil i forståelsen av hva sesongvirksomhet er. Sesongvirksomhet foregår selvfølgelig ikke bare utendørs. Kravet bør fjernes.

mvh

Rhiannon Hovden Edwards

Leder Virke Kultur og opplevelser

Hans Ole Rian

Forbundsleder Creo

